

Oude dijk als een verhalenboek

Een eeuwenoude dijk biedt een schat aan historie en natuur. Het behoud waard, zegt kenner Paul Aukes.

door
Henk Harmsen

henk.harmsen@gelderlander.nl

BEEK/BABBERICH - De Kwartiersdijk, zich uitstrekkend tussen Babberich en de grenspost Bergh bij Beek, is niet dat wat je van een dijk verwacht. Een weg over de kruin, huizen aan weerskanten tegen de voet, de zijkanalen dicht begroeid met bomen en struiken. Als waterkering heeft hij dan ook allang geen functie meer. Nu is deze kleine dijk vooral een uniek stukje landschap.

Een kwart eeuw lang inventariseerde Paul Aukes de flora voor Staatsbosbeheer en speuren naar planten is nog steeds zijn tweede natuur. Het bezoek aan de Kwartiersdijk is voor hem dan ook een weerzien met de bekende soorten van de stroomdalgraslandflora. „Kijk hier, handjesgras, torenkruid en schaaftstro, met zijn ruwe stelen de voorloper van de

pannenspons. Voel maar eens.” Maar die soortenrijkdom was groter toen de dijk in de jaren zeventig nog nagenoeg boomloos was en er begrazing plaats had. Toen dit beheer wegviel, liep de dijk vol met sleedoorn en opslag van bomen. Maar hier en daar in open stukken steken de zeldzame soorten nog altijd hun kopjes op; een bewijs dat het milieu nog goed is. De dijk dient als ontsluiting voor een aantal woningen, maar het doorgaand autoverkeer is er uit sinds doorsnijding met de Betu-

weroute. Aan de Beekse kant is de weg over de kruin nog onverhard, na de fietstunnel ligt nu asfalt. Hoewel de Kwartiersdijk dwars op de richting van de tegenwoordige Rijnwaterkeringen staat, is ook deze ooit zeker opgeworpen tegen het hoge water. De bewijzen vormen de wielen die overbleven van dijkdoorbraken. Zoals de Klutenwaai en het openluchtzweembad Rivo Torto (‘Verkeerde beek’), dat zijn naam kreeg van de Babberichse paters Capucijnen, de orde die ook in Italië een kloos-

■ Paul Aukes aan het veelbelovende begin van de Kwartiersdijk, bij het oude café Den Dijk. foto Theo Kock

ter van die naam had. In 1861 was hier nog een doorbraak, maar in functie zou het dijklichaam het nu helemaal snel begeven, alleen al door de ondermijning met boomwortels. Het merkwaardige kronkelige verloop herinnert ons aan het vroegere dijkenstelsel met tal van kleine dijkkringen. Er is ook wel eens verondersteld dat de dijk tevens als landweer heeft gediend, dus als grensverdedigingswal tegen

wildvraat, wolven en vreemd geups. De naam Kwartiersdijk, naar de zandige buurtschap ‘t Kwartier, komt van het naburig kampement van de staats troepen van prins Maurits in de Tachtigjarige Oorlog. Een schilderachtig punt aan de dijk ligt aan de kant van Babberich, met café Huis den Dijk uit 1789 en waai De Krakau in het geboomte. Maar al even verderop lopen we tegen een gigantisch aard-

gasstation, de spoorweg en enkele grote campings aan. Paul Aukes pleit, als ambassadeur van de Stichting Achterhoek weer Mooi (StAM), voor het behoud als toekomstig landschapsmonument. „Want hier is een stuk geschiedenis in het landschap te lezen, dat voor komende generaties van belang is te kennen.”

Dit is deel 8 in een serie over (beoogde) landschapsmonumenten.

“Ook voor komende generaties is het van belang dit landschap te kennen

Paul Aukes, ambassadeur StAM